

# SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

**Előfizetési árak:**

**Magyarországon:** negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.  
**Külföldön:** negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

**LÁSZLÓ JÓZSEF.**

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

## TOLLHEGYEN.

— szeptember 8.

Igen kipróbált szimatom szokott lenni egyes szenzációs esetekben. Meg fogják látni, hogy a híres berlini röpirat, Atilla királyfinak Szent István királyunk koronájával való ékesítője, előbb-utóbb nagy szerepet fog játszani a most folyó nagy világ történetében. Nem a henna fölvetett eszme, mert ellene szegül annak a magyar nemzet hűsége és érzülete, hanem a röpirat megírásának, terjesztésének és az egyesült ellenzék ellen való felhasználásának részesei. Nem a lepott tárgy, nem a tolvaj, hanem az orgazdák, a bünszerzők és a titkos cinkosok kilétének kiderítése fog itt a mérlegben nyomon.

Néha kicsinyeseknek látszó baklövésnek döntenek el nagy, igen nagy kérdéseket. Akkor a diszkréció rejlik ezen röpiratoeska mögött, hogy ebbe bukhatik bele az egész Tisza-Fejérváry maffia. A röpiratot azért írták, hogy Apponyt keverjék a lázítás gyanújába. Ez sikerülhetett, arra azonban nem gondoltak a cselszövők, hogy valami más is sikerül nekik, a mire éppen nem számítottak. A nép nem ítél állam és történelmi-hölselemlen alapon, hanem a pillanat hatásából indul ki. A II. Vilmos híres pohárköszöntője, az Atilla név és egyebek nagyon is megragadták a tömeg figyelmét. Azután pedig e percben el nem tagadható valóság, hogy az uralkodóház egyáltalán nem veszi tekintetbe a nemzet jogait s velük még érzelmi ellentétbe is sodortatott, a nagy ellentét igen furcsa összehasonlításokra bírta az embereket. Külföldről, kivált Ausztriából és Németországból érkezett magyarok beszéltek, hogy a köz népek (hentesek, kocsmárosok, fürdőszolgák) fejtegették az Atilla-kérdést, de Hajdusoboszlón, Hajduhadházon

és a debreceni híres „k... dó kaszinóban“-ban is hallottunk felőle.

Ebből az következik, hogy a kik röpiratot Apponyi és társainak megbuktatására fabrikáltak, oly bambák voltak, hogy akaratuk ellenére lázították a k. Elültették az értelmetlen nép lelkében a Hohenzollern-eszmét, valamint ők tették veszedelmes tényezővé a hazai anarchizmust. Valóban esztét veszi Isten annak, a kit el akar veszíteni. A mit Tisza-Fejérváryék csinálnak november 18-án, az nemcsak gonosz tett, de egyúttal oszobaság is volt minden ízében. Híjába, a ki érzi, hogy nincs igaza, az részeg módjára tántorog utain s bár a költő szerint:

„Kész ugrani hegyen völgyön  
Elbukik a síma földön!“

Annyi bizonyos, hogy Herczog ur, a kit Tisza csempészeti a főrendiházba, benne van az ármányban és az is tény, hogy Herczognak nevezetes része volt az „Az Ujság“-ujtság alapításában. Ennek a lapnak bizony életébe kerülhet a tréfa, ha kiderül, hogy a vele igen közös forrásból származott röpiratot öntudatos rágalmazással fordította az ellenzék, sőt egyes, névvel nevezett egyének ellen is. Apponyi gróf Szégyény Lászlót, berlini nagykövetségét kérte föl a homályos ügy kiderítésére és folynak a gyanúsítottak által megindított büntügyi eljárások. „Ki fog derülni a titok“ — aligha nincs igaza a berlini lapnak, a mely a röpirat ügyéről ezeket írja: „Budapest olyan politikai botrányt fog megérni, a mely ritkítja párját. Azok az urak, a kik a broszura mögött állanak, nagyon is ügyetlenül fogtak hozzá a dologhoz.“

Meg van a vád alá helyezési határozat, meglesz a vád alá helyezés is. Mindezt a Perczel Dezső kendője okozá. Elöl azzal a kendővel, folyik az orra

vére Fejérvárynak, könnye a bukott többségnek törüljek meg a Perczel zsebkendőjével!

Löttek papiros golyóval, visszapattant a nemzeti ellenállás sziklabércéről. Löttek ólommal, úgy jártak, mint a Kinizsi-sírkövére lövöldöző tar: a löveg visszapattant reájok. El fognak bele pusztulni.

## Nemzeti ének.

— szeptember 8.

(gr.) A hazafias érzelmek fellángolásakor, amidőn a hazaszeretet fölélvészterhes föllegek borulnak, fölzendül mindig a honfiak ajakán a „Szózat“ és a „Himnusz.“ Most is halljuk mind a kettőt, most is eme hatalmas dallamok tolmácsolják a honfibanatot, most is magasztos nemzeti énekeink ellen tör a balga militarizmus, most is a gyűlöletes idegen nóta, a „Gotterhalte“ harsogja tul nemzeti imánkat.

A Szózat-ban Vörösmarty Mihály a haza rendületlen hűségére inti nemzetét, egyúttal — a mély keserűség napjaiban — a remény balzsamát csöpögteti a nemzet szívébe, azzal a mély hittel, mely csupán a kereszény hazafi törhetlen szívéből fakadhat! Egy ezredéves szenvedés kéri éltet vagy halált! Annyi szív nem onthat vért, annyi hó kebel nem szakadhatott meg keservében híjába a honért! Annyi ész, erő és akarat nem sorvadozhat egy átok suly alatt! Nekünk — áldjon, vagy

## Jegyzetek.

XXI.

Nagy poéták, nagy bölcsészek,  
Jó tanítók lennétek ti,  
Csak az a baj, hogy reátok  
Idején nem hallgat senki.

Elmondjátok, hogy a szívnek  
Jobb, ha nem lángol, kívül itt . . .  
Szenvedések, csalódások  
A lemondást eikerülik.

Mégis, mégis vágyik a szív,  
A lángot keresi mégis,  
Nem bánja, ha belepusztul,  
Nem bánja, ha összeég is!

Könnyel áztatunk meg aztán  
Nagy tanítók, csak hogy késve . . .  
„Nem megmondtuk?“ így feleltek  
A sok balga szenvedésre.

XXII.

Minden, minden visszatér még,  
A mi ért a lét sorában . . .  
Az üdv csak halvány emléken,  
A bú égő valóságban.

XXIII.

A fény hamar elhal,  
Síríg tart az árnyék . . .  
Csak másra ne hullna,  
Csak egyedül járnék!

Jobb, ha kereszteddel  
Magad járod pályád,  
Jaj, ha szerettidnek  
Roskaszta le vállát!

Gáspár Imre.

## Magyar Polyhymnia.

A „János vitéz“ ezuttal 125 ször kerül színre Budapesten. A magyar Geniusnak, a magyar muzsának, a magyar dalnak diadala ez, oly elvitathatlanul meggyőző megnyilatkozásában, a minőt csak a Gluek féle Orpheus ért el annak idején, az opera reformációját hozván magával.

Engem a János vitéz óriási sikere nem lep meg, hanem ép ellenkezőleg az, hogy még ma sem csendesült el ama vita, mely a János vitéz dallamainak magyar jellege fellet keletkezett.

Kétségtelen, hogy a magyar metivu-

mok a tipikus „magyar skála“ révén érinkeznak egyrészt a modern román és szláv dallamokkal (oláh, orosz) másrészt pedig megdöbbentő hasonlóságot árulnak el az arab és héber melódiákkal, melyektől néha csak az éltető menzura különíti el, sőt ha a kesergő kurucdalokat megfosztjuk rhytmusától, tisztán előttünk áll az orthodox synagógákban felhangzó zsidó egyházi melodia.

Es ezen aligha lehet csodálkozni.

Ha igaz az, hogy őseink a távol keletről indultak e hazába, úgy természetes, hogy a dallamforrás közönsége ma is kimutatható. Másrészt és főleg igazolja a hasonlóságot az aesthetikai alap, mert a héber melódiák ép úgy mint a kurucdalok egyaránt a vesztett boldogság után sóhajtának, az égető honfájdalomtól jajjonganak.

Eddig tehát igazuk van azoknak, kik sok lassu magyarban, sok kesergőben idegen motívumokat ismernek fel.

Ámde a János vitéz remek dallamait, ezeket a délibábos rónákról szakasztott gyöngyöket idegenséggel vádolni mégis elfogultság. Eme dalok, melyek megdobogtatják az egész ország szívét, melyek visszhangzanak az egész nemzet ajkairól — már népszerűségükben is tanuskodnak eredeti voltak fe-

Gőzmosóda



Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

verjen sors keze — itt élünk, halunk kell és ha megéltünk:

„Még jönni kell, még jönni fog  
Egy jobb kor, mely után  
Buzgó imádság epedez  
Százerek ajakán!”

Ime, ez a „Szózat” fenséges dalának tartalma, amelyhez méltósággal esatlakozik a másik gyönyörű nemzeti énekünk, Kölcsey „Himnusz”-a.

A „Himnusz”-ról emlékezünk meg most. Erről a dalról, melynek megható imája fölzendül bércen, rónán, hangzik a hazafias gyülekezetekben, fölkeresik a magasztos hanghullámok a templomokat. Szeretnők, hogy akik Kölcsey „Himnusz”-át énekelik, azok meg is értenék és eme nemzeti ének értelmét szerint intéznék cselekedeteiket a haza javára.

A legtöbben azonban énekelik, de nem értik egész kiterjedésében. Mert vajjon nem támadnak-e sziveinkben mélységes aggodalmak, amidőn felzendülnek eme sorok:

„Isten áldd meg a magyart,  
Jó kedvvel, bőséggel . . .”

„Jókedvvel, amidőn mi magyarok azon vagyunk, hogy minél több keserűséget okozunk önmagunknak és véreinknek: bőséggel, amidőn nyugodtan szemléljük, hogy a nemzet vezetőinek könnyelmű elnézése közönnyel türi el, hogy üzetik a véginség örvénye felé ez a szerencsétlen nemzet! Isten, áldd meg a magyart, nyujts feléje védő kart — ha küzd ellenséggel! De kinek a számára esdjük Isten védő karját, mikor az ellenség is magunkból, saját nemzetünkéből telik ki? Ezért éneklí tovább a „Himnusz”:

„Hányszor támadt tenfiad,  
Szép hazám, kebledre,  
S lettél magzatod miatt  
Magzatod hamvedre!”

Mintha csak másik nagy költőnk,

Kisfaludy Károly örök igaz, örök szomorú sorait olvasnók:

„Hajh! s ezt visszavonás okozá mind —  
durva irigység.  
Egységünk tönkre törve, hanyatla erőnk!  
A sorvasztó lánc így készülé árva hazánkra,  
Nem, nem az ellenség — őafia vágta sebé!”

Igy óvnak bennünket a visszavonás átkától a haza legnagyobb fiai. De visszatérve a „Himnusz”-ra, vajjon nem talál-e szíven a „Himnusz”-nak ama része, amely Istent azért dicsőíti, mert őseinket felhozá Kárpát szent bércére s általa nyert szép hazát Bendeguznak vére! Merre zugsnak hajjai Tiszának, Dunának, Árpád hős magyarjai fölvirágoznak! De mit lát a költő jövőbe világító tekintete a magyar multjában?

„Szerte nézett s nem lelé  
Honját e hazában . . .”

És tovább: Vár állott? Most köhalom! Kedv s öröm röpködtek? Halálhörgés, siralom zajlik már helyettek.

Oh, dicső nagy költője hazánknak, nem csak a mult oly sivár, hanem a jelen is! Bendeguznak, Árpádnak vére vesztí uralmát e hazában. Jó magyarok ragadják kezökbe a vándorbotot s messze idegenbe költöznek, mert szertenezték s nem lelék honjuk e hazában! Nem csak az ősvárakból lett köhalom, de elpusztultak mind a nyájas udvarházak, halálhörgés, siralom lakik a szerencsétlen földmives apai hajlékában! „Idegen lett a magyar itthon” — leigázták, kiélték, kelepcebe jutatták. Hogy is álljon ellent, hogy vivja ki jogait ez az elgyöngyült, züllött nemzet, pedig valamikor Európát védte kardja a pogány ellen és —

„Nyögte Mátyás bus hadát  
Bécsnek büszke vára!”

Ime, énekeljük hát Kölcsey Himnuszát, de egyuttal változtassuk eredményes cselekedetekké is, ami benne

igazság és tanulság, másként sivár lárna és tüntető szószátyárság, amire felhasználni kívánjuk! A „Szózat” és a „Himnusz” nemzeti imák, de csak azoknak, akik őszinte érzellemmel és mély átértéssel hangoztatják.

Ime, mily lélekemelő munkát végez, ki a valóban magyar remekírókkal foglalkozik! Mi szükségünk nekünk, nagy magyar költőink és íróink vannak az újabbak nemzetközi, erkölestelen és magyartalan zöngicselésére? E sorok kezébe jutnak a jóságos és értelmes, a honja iránt tiszta hűséggel érző magyar népek. Vegyék szívesen, hogy a napi politika zűrzavaros nótája helyett nagy költők eszméit tárjuk eléjük — mindennapi olvasmányul!

## A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 8.

Budapesti tudósítónk mai szenzációja az, hogy — a félhivatalos N. T. B. — jelentése szerint, **Ő Felsége vasárnap d. e. magánkihallgatáson fogadja báró Fejérváry Géza miniszterelnököt.** Ezt a kihallgatást előre láttuk, mert a király eddig egyszerűen tudomásul vette az ügyvezető kormány előterjesztéseit, döntés azonban mindaddig nem történt. Mivel pedig a miniszterelnök nem léphet meziláb a szept. 15 én összeülő törvényhozás előtt, valószínűleg ezen kihallgatáson jut a koronával megállapodásra további magatartása felől.

### (Mi történik a kihallgatáson?)

A félhivatalos „Magyar Nemzet” értesülése szerint Fejérváry Géza báró a vasárnapi kihallgatáson folytatja és befejezi a kormány további teendőire vonatkozó előterjesztéseit, a melyeket már az előző kihallgatások alkalmával kezdett meg. A miniszterelnök különben holnap a kir. miniszterekkel is tanácskozik.

A társadalom alig fogadja kebelébe. Mostoha gyermekei a kulturának, mely elől félve menekülnek.

Hanem éjjel! Akkor nyílik meg a sátrak cigányának csodavilága. Az ábrándokkal, rejtelmekkel, varázslatokkal teli Éj! Akkor tűnek elő a beszélő lidércek, a néma villik, a tréfás manók, törpék, a sóhajszzerűen tovalebegő nymphák s mindama csodaalakok, kiknek létezéséről csak dajkameséink emlékezetéből tudunk . . .

Es ez a csodavilág, minden tündér — és szörnyseregével, minden titzával és rémeivel, minden árnyával és borzalmával a cigány királysága.

Hegedűjének zengésére támadnak elő azok s hegedűjének szava oly daemóni erejű, hogy annak hatása alatt a dicsőségtől körül sugárzott Liszt Ferenc is megdöbbenve némult el.

Valami kimondhatlanul fájdalmas melancholia hullámoz azon végig, melyben a panasz izzó hangját a lethargia lemondása fedi el: hirtelen, erőszakosan dobban elénk a dac merev, ijesztő kifejezése, hogy lassankint esendes megadással szelidüljön.

De csakhamar visszatér az élet lázas érzékisége, a tárgyat követelő szenvedély és végre hatalmas, káprázatos lángokban lobog fel az izzó keleti temperamentum, riapsodikus kitörésében ezernyi színes lángnyelvű szakgáva a kigyult lángot — és mindeme tomboló szenvedélyen, a gátjártó vehementián át csillogóan rajzolódik ki valami baljósítu emlékezés és a lázas ábrándokon keresztül is vissza visszásír a zokogó

lél s ez mindenestre erős cáfolat a tagadók theoretikus állásfoglalásával szemben.

Csak hogy a tagadók között az ország jónévű zeneértőit is ott találjuk s gondokodóba ejt azon körülmény, hogy mi okozhatja tévedésüket. Ezt pedig felismerni könnyebb, mint kimutatni.

A negyvenes évek gyönyörű népdalait, melyek zsinórmértékül szolgálhatnak — ma már felejteni kezdjük. Az ötvenes évek mődalait és mőnépdalait alig ismerjük. Napirenden manapság a 60—80 as évekből eredő, kevésbé sikerült népdalok vannak, továbbá ama mőnépdalok, melyek Szentirmay, a két Lányi és Dankó lantjáról fakadtak s annyira népszerűek, hogy a laikus valódi népdaloknak ismeri el. Ezekhez szegődnek a legutóbbi időben kivirágzott dalmező remekei Frater, Lányi Géza mőnépdalaival és Tarnay, Nemes, Huszka mődalaival.

Nem vehető rossz néven, ha az, ki a megazdagodott magyar dalforrások között kevésbé járatos a mőnépdalok kevésbé sikerült terményeiben a népszerűség hiányát az eredetiség rovására írja és idegenszerűséget magyaráz ki abból, a hol a magyar mőzsa nem mezei virágokkal díszített köntösben, hanem concert-estélyi öltözékben jelenik meg.

A magyar dal e szétágazó utvesztője szerencsére egy közös medencébe torkoll. hol, miként valami tisztító tűzhelyen — érték szerint osztályozódik s a melyeknek belső értéke vagyon, annak örökélet biztosított.

A cigányzene ez, melyben a valódi

magyar zene, kikristályosodott formájában, a jellegzetes magyar rhythmusban lép elénk.

A nagy Liszt szereplése idején, sőt jó részben az ő magyarázata révén a cigányzenét elkülönítették a magyar zenétől s a magyar zenét egyáltalán nem létezőnek állítva, csak cigányzenéről beszéltek.

Ez az alaptalan állítás ma már megdőlt s tudjuk, hogy a cigányzene nem más, mint a magyar dalnak kincsestára, melyben a nemzeti mőzsa egyedül biztos asyllumot talál.

Hanem az megint igaz, hogy a nép ajkáról fakadó népdalok, vagy a mőnépdal szerzőnek simpla melodiája csak a cigány hegedűjén átszűrődve kapja meg varázslatos erejét, azt a lelketátjáró bűbájt, mely az elfojtott panaszt és fékétszakított örömet oly tökéletesen fejezi ki.

Be kell ismernünk, hogy a cigányzenében felhangzó dallamok hatásában a melodián kívül szerepe van a cigány hegedűjének is. Ahhoz, mit a dal kifejez, a cigány még hozzátesszi a saját teremőerejének zománcát is, melytől színessé, lüktetővé, beszédesé lesz a dal zenéje.

A magyar nőtá edes panaszán át egy rejtelmes világot fed fel a cigányzene, melyben visszacsendül a szabad cigányélet sajátos, regényes, elmúlt világa; ama szabad cigányoké, melyek előtt nyitva állanak a fénytelen éjszakák regéinek könyve; kik értik a falevelek, a csillagok beszédét; kik behunyt szemmel ismerik a vizek futását, a keresztutak elágazásait, — a bércék méhét, füvek erejét.



A vendéglős ipartársulat ezután elhatározta, hogy a pincér szakiskolába a beírások e hó 20-án kezdődnek. A tanítás 23-án nyílik meg.

Miután pedig több tárgy nem volt, az ülés véget ért.

## Törvényhatósági élet.

**Magyar és horvát községi bíróságok érintkezése.** A belügyminiszter az bíráskodási joggal felruházott községi bíróságoknak a horvát szlavo községi bíróságokkal való érintkezésének tárgyában körrendeletet intézett a közigazgatási bizottságokhoz, így Debrecenhez is, felhíván, hogy utasítsák a működési körükhöz tartozó községi bíróságokat, hogy megkereséseik továbbítása végett mindig saját illetékes járásbíróságai közvetítését vegyék igénybe.

**Átiratok Debrecen városához.** A társ-törvényhatóságok közül tegnap több átirat érkezett pártolás céljából Debrecen városához. Így az ellenálló törvényhatóságok közül Szilágy vármegye küldött megkeresést, hogy a belügyér által megsemmisített határozatra hozott újabb határozatot Debrecen is pártolja. — A eselések illetősége dolgában Somogy megye alkotott üdvös intézkedéseket tartalmazó szabályrendeletet, a melyet országosan szeretne elfogadtatni s ezért kéri a várost, hogy pártolja. A harmadik megkeresés a Selmecebánya városáé. Az odaváló bányászati akadémiát, a mely már évszázadok óta Selmecebányán volt, — a kormány más városba akarja áttenni. Arra kéri hát Selmecebánya Debrecen, hogy foglaljon a mellett állást, hogy az akadémia továbbra is ott maradjon. Az átiratokkal a legközelebbi közgyűlés fog foglalkozni.

**Meghívás.** Hajdúvármegye állandó választmányának folyó 1905. évi szeptember hó 14 ik napján d. e. 9 órakor, a vármegyeház nagytermében tartandó ülésre. Tárgyak: A vármegye 1906. évi költségvetésének bírálat alá vétele, továbbá a folyó szeptember hó végén tartandó őszi rendes közgyűlés tárgyainak előkészítése. Rásó Gyula, alispán.

## NAPI HIREK.

### Első találkozás.

— szept. 8.

Heves, forró volt az ifju vére, szive teli szenvedélyes szerelemmel. Arcában égett a pir, homlokán tündökölt az ész.

Régóta epesztette a vágy, hogy közelébe férhessen annak, kiért titkon cseng, ki-ről oly sok szépet hallott, kitől a legszebbeket álmodta s álmában sókjaiival elhalmozta.

Szerelmes, égő érzelem sorvasztotta, szenvedélyes vágy gyötörte, hogy közelébe férhessen annak, kit ő úgy imád, úgy szeret.

De volt neki valakije, egy mentője, ki belőle embert csinált, kinek ő volt valósággal szemképrázató műve, csillogó alakja, — ennek a valakinek köszönhetette mostan is, hogy közelébe férhetett annak az eszményképnek, kit a szívébe zárt s kiből egykor talán majd menyei üdvét is felleli.

Mult a nap, mult hónap és év, de az alkalom csaknem jött, mindig közbe kellett valaminek jönni s a szerelmes sóvárgás már majdnem emésztő gyötrelmévé vált . . .

Egyszer csak, mintha a menny kapui nyitak volna meg s abból egy tündér, egy szellem lépett volna elébe.

— Meg vagy! — gondolta magában! Közelemben vagy, nem engedlek el, de soha, soha, hisz te nem is tudod, nem is sejtéd, mi köt engem varázsláncsal te hozzád egy valami, melynek leírására nincs szó: nem, nem lebbensz el előlem, többé te az enyém vagy, csakhogy az egyszer közeledbe férközhetem, csak a halál rabolhat el téged tőlem . . .

Ily gondolatok keringtek abban az agyban, ily érzések keringtek ebben a szivben, melynél édesebbet, nemesebbet alig szült még ez a föld.

Ily ember boldogítására is születetett az az imádandó lény, kiért mostanáig titokban esengett.

Végre, végre tehát megtalálták egymást, az a tekintet, melyet egymásra vetettek a szószeres értelmében büvölő volt.

Mindkettőjük arca lágban égett, a lány mint karsu liliomszál, bíbor pir futva végig arcát, az ifju boldogságtól áradozva dobogó szívvvel közeledett ideáljához.

Egymás mellett haladtak, eleinte némán szóltalanul, alig mertek egymás szeme közzé nézni, a leány remegett egész valójában, mint csak a nyárfa levél, kísérfje pedig azt sem tudta hová legyen a boldogságtól, azt sem tudta, mit beszéljen, mit mondjon. Néma volt a társalgás, néha-néha egy két szó, de ez nem tartott soká.

Mert az ifju káprázató tehetséggel, ügyességgel meg áldozva, a legszebb bókokkal s édes szavakkal árasztotta el élete párját, úgy hogy mindketten égi boldogságot éreztek egymás közelében.

A kezdet, az első találka tehát megtörtént, tele reménységgel egy boldog s szebb jövőbe pillantottak be, mely bár még csak mint álom vonul el szemök előtt, de az egymás iránt való szeretet, odaadás és ragaszkodás oly mély gyökereket vert szívekben, hogy ezt onnan már többé soha semmi földi hatalom ki nem irthatja.

### Napról-napra.

— szept. 8.

Holló, varju, nyul és róka  
Rebben, hogyha puskát lát . . .  
Csakmi várjuk el nyugodtan  
Fejérváryt és Tisztát?

Megye, város, egyeslet, ujság,  
Választó és virilis,  
Keresztes, vagy buzogányos,  
Mógen-es tornyok, ti is;

Harcra! Am ne legyen a harc  
Sablónos, vagy obligát:  
Csipd, rugd, döfd a kamarillát,  
Ex-lexkormányt és ligát!

Öt primadonnát ígér Zsöl direktor,  
Ki Serpolette, ki meg János vitéz,  
Lesz kar-cica, lesz villanyos reflektor,  
Közönség, páholyért harcolni kész.  
Ülőhely népe kiabál, int,  
Zsöllyét ül jó Lencsés Nagy Bálint,  
Virágot szór az arany ifjuság . . .  
Egyszóval lesz megint pompás világ!

Tisza gróf lovagol Nagyváradon . . .  
Merész lovag, jól ül a lovadon!  
Mást ne lovalj! S ha ujfent leesel,  
Többé ne kapj magas gebédre fel!

### György Endre Debrecenben.

György Endre földmivvelésügyi ügyvivő miniszter tegnap éjjel Debrecenbe időzött. Az éjjel félhárom órai vonattal érkezett Debrecenbe, honnan azonnal tovább utazott Ugocsa megyébe Péterfalvai birtokára. Utja abból a szempontból érdekes, hogy Debrecenből Szikszay Zoltán a mármaroszigeti kiváló ev. ref. esperessel fontos egyházi ügyekben tárgyalt.

— **A szeptemberi időjárás.** Meteor, a következő időjárást jelzi: Szeptember hónap változatos lesz, csak a közepe várható állandó jellegűnek. 6—12-ig állandóbb derült ezt követőleg hűvös változó, 13-ik után állandóbb derült, de 21-ikével hűvös esős ősziesség igérkezik az időjárás, mely egész a hó végéig tart.

— **Wesselényi életrajza.** A berlini magyar kereskedők és iparosok egyesülete a következő üdvözlő iratot intézte dr. Kardos Samu urhoz, Wesselényi életrajzához: A berlini magyarság nevében a „Magyar Kereskedők és Iparosok egyesülete,” mely egyesület a hazaszeretet becsületese gondolatában működik, felkéri Nagyságodat az alábbiakra.

A nagy Wesselényiről írott műve megjelenésekor nemcsak otthon keltett osztatlan lelkesedéssel előismerést, hanem a berlini magyarság között is.

Nagyságod művéből ősnertük meg igazán Wesselényit a maga csodálatos nagyságában. Mert nagyjaink között Wesselényi is az, kit a történelem nem állított elének a maga teljes valójában.

Nagyságod az érdem, a dicsőret mert sok évi munkájával, melyben Nagyságod rajongó szeretete nyilvánult meg a nagy Wesselényi iránt, oly kincset adott a magyar irodalomnak s ez által a nemzetnek, melylyel mi is előismeréssel vagyunk.

Fogadjja ezért Nagyságod a berlini magyarság örök háláját, becsülését és üdvözlését.

Egyben mi az elnökség tagjai, kik jobbra Debreceniek, ősnérjük Nagyságodt úgy társadalmi, mint politikai szereplését, hivatkozunk magyaros lelkére, megajándékozni kérjük egyesületünk könyvtárát — művével. Berlin, 1905. szeptember hó 1-én. Hazafias tisztelettel: a berlini magyarság nevében „Magyar Kereskedők és Iparosok egyesületé” nek elnöksége: Sipkoviits Béla jegyző, Somló Jenő alelnök.

— **Uj ipartanácsi tagok.** A debreceni ipar és kereskedelmi kamara ipartanácsába Zádor Lajost és Serly Edét választotta be rendes tagokul. Póttagok lettek Szentkirályi Tivadar és Tóth Kálmán.

Lithion tartalmu!

A singléri

Lithion tartalmu!

— SZULTÁN-forrás

hugyoldó és hugyhajtó hatássu.

Könnyen emészthető. Szénsavdus. Gyógyviz és üdítő ital. Szakorvosok előkelő betegek, vesebajoknál emésztési és légzési szervek hurutainál páratlan sikerrel alkalmazzák illetve használják.

Magyarország legolcsóbb gyógy-és élvezeti vizeinek egyike A SZULTÁN-forrás kutvezetése. HOLENIA BÉLA, Eperjes

Kapható: Kontsek Gézánál Debrecen.

— **Uj ügyvéd.** A debreceni ügyvédi kamara közli, hogy Molesányi János ügyvédet Ujfehértó székhelyvel az ügyvédi kamara tagjainak sorába felvette.

— **Az irodaigazgató büne.** Páncsováról jelentik: Sörös Ferenc törvényszéki irodaigazgató ellen hivatalos pénzek hűtlen kezelése miatt feljelentést tettek. Az igazságügyminiszter táviratilag elrendelte a vizsgálatot és annak vezetésével Scholmátschi Adolf törvényszéki bírót bízta meg. Scholmátschi elrendelte az igazgató letartóztatását, Sörös azonban ma nyomtalanul eltűnt. Tegnap esztronkon átvitte magát a szigetre és egy pénzügyőr azt állítja hogy látta, amint Sörös a Dunába ugrik és mire segítségére mehetett volna, nyomaveszett. Sörös 57 éves családos ember volt.

— **Felhívás a tanonctartó kereskedő főnökökhöz.** A kereskedő tanoncok beírása folytatólagosan délelőtt 11—12 óráig és d. u. 5—6 óráig, szept. hó 10-én, vasárnap d. e. 10—11 óráig és legkésőbb szept. 11 és 12 napjáig d. e. 11—12 óráig és d. u. 5—6 óráig történik. Az ipartörvény értelmében minden főnök tanoncát ideje korán beírni s az iskolába felküldeni tartozik. Ennek elmulasztását az iskola igazgatósága az iparhatóságnak haladéktalanul be fogja jelenteni.

— **A miniszter az utazókért.** A kereskedelmi utazók állandó panaszát képezi, hogy podgyászoként feladott mintabördőjeiket az illető állomásra érkezés után egy órán belül át kell venniük, de ezen idő alatt legalább is be kell mutatniok igazolványukat, mert különben a díjmérséklés élvezésétől elesnek és a rendes podgyászviteldij szedetik be tőlük. Ez a panaszt a kereskedelemügyi miniszter orvosolni kívánván, az — illető szabályt a magyar királyi államvasutakon és az ezek kezelése alatt álló magánvasutakon hatályon kívül helyezte, egyben utasítván a magyar királyi államvasutak igazgatóságát, hogy a többi hazai vasutnál kezdeményezzen hasonló intézkedést.

— **Cáfolat.** A Szabadság tegnapi számban, valamint egyik másik helyi lapban városunk legnagyobb adófizetőinek névsora volt közölve. A többek között Koszorus Lajos nagybirtokos ur neve után zárjelben ez volt „meghalt.” Örömmel jelentjük, hogy ez tévedés, mely nem mi tőlünk, de a városi hivataltól eredt.

— **Bátor Debreceni Lajos kérelme.** A jó öreg Bátor Debreceni Lajos, a kit aligha van ember Debrecenben, a ki ne ismerne, panasszal fordult hozzánk. — Nincs ugyanis lakása a város volt régi munkásának mert abból a csekélyke kegydíjből, a mit a város szégyenszemre 38 évi munkássága után juttatott neki, — nem bírja fedezni szükségleteit. Különösen baj ez reá nézve ebben a szűkös világban. A jó emberekhez fordult hát egy kis segélyért. A magunk részéről csak ajánlani tudjuk az öreg ügyét a város tanácsának figyelmébe.

— **Baleset.** Czina József ácssegéd vigyázatlanságának ugyancsak megadta az árát. A Stégmüller féle fátelenen fát hasogatott, ezanközben a szekercével elvágta a lábát. Súlyos sebével a közkórházba szállították.

— **A kamara szalmafonó kiállítása.** Az iparkamara muzeumában vasárnap délelőtt megnyíló szalmafonó kiállításon, a kiállított tárgyak egyrésze eladó. A szép, izléses és olcsó díszmunkákra bizonyára ismét sok vevő fog találkozni.

— **Meglopott hetes.** Ügyes fogást csinált tegnap a rendőrség. Elfogta Mezei Antal Loránffy utcai hetes panaszára Nagy Ignác csavargó napszámot, a ki betörést követet: el Mezei kárára és órát, készpénzt lopott el. A betörőt az ügyészséghez szállították.

— **Kedélyes vacsora.** Magyar Kálmán, a híres, „Magyar Testvérek” kiváló zenekerának egyik vezető tagja tegnap este kedélyes társas vacsorát rendezett vendég szerető házában. A kedélyes és minden ízben magyar vacsorára az adott alkalmat, hogy Kóczé Antal a kiváló budapesti cigány — párnapi városunkba idözik. Magyar Kálmán és kedélyes neje, szives vendéglátása nagyon lekötözte a társaság minden tagját.

— **Csavargó suhancok.** Babocsay Béla Csapó utca 41. sz. a. lakó szijgyártó mester régebb idő óta észre vette, hogy ostorok, ostorvelekből, aziket az üzlete elé kiagatott, naponként több darab eltűnik. Ma észrevette, hogy valami suhanc egész köteget ostrom ellopott. Utána futottak és elfogták. A tolvaj Grósz Jakab 15 éves csavargó, aki már is többszörült büntetésképp a börtönben. A fiatal csavargó cimborái Váradi Károly szováti és Szabó György debreceni fiuk, akik újföldi kertekben háltak hetek óta és ma Máriapócsra készültek bucsura, hogy ott lopjanak. Miadhármat letartóztatták.

— **A szakácsné panasza.** Sirva állított be tegnapelőtt a rendőrséghez Péterfi Elza, a dr. Horváth Károly kórházi főorvos szakácsnéje. Elpanaszolta, hogy míg ő a pincébe lement a reggelizés szükséges tejért addig valaki a szekrényéből 35 korona készpénzt ellopta. A lopással a szobalányt Balázs Linát gyanúsítja. Fehér Mihály rendőrbiztos vette kezébe az ügyet s erélyes nyomozás és sok fáradság után ma kiderítette, hogy a pénz tényleg a szobalány lopta el. Balázs Lina szobalány a pénzt Kvos Lászlónának adta át, ki két gyermekét tart. A leány megneszelte, hogy megtudták a dolgot s tegnap Kvosnéhoz küldött két fiut azzal az izennel, hogy a pénz senkinek oda ne adja. Kvosné azonban már el is költötte. Igazán tanácsos volna, ha a kapitányság az ily gyermekeket a jelenléte helyezésére el, mert az az anya nem képes annyit keresni, hogy még őket is eltartsa, s azért adja fejét a lopásra. Balázs Lidiat a vizsgálat tovább folytatásáig őrizet alá helyezték.

— **Sikkasztó borfiu.** Ott Sándor, a vasuti állomás vendéglőse tegnap panaszt emelt a rendőrségnél, hogy a nála alkalmazott Kerekes József nevű borfiu 200 koronáját elsikkasztotta. Ott a borfiunak ugyanis a 200 koronát azért adta át, hogy a fogyasztási adóba befizesse. Azonban a délelőtti folyamán nem tért vissza. Az gyanus volt előtte s a rendőrség segítségét vette igénybe, hogy a sikkasztó borfiut letartóztassák.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterem Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejárataánál levő rakatban.

— **A hírlapirodalom szenzációja.** A fővárosi zsurnalisztika valóságos szenzációja A Nap, ma az ország legradikálisabb, legszókimondóbb, legnépszerűbb és legelterjedtebb ellenzéki napilapja. A Nap független, érdekes, tartalmas és teljes krónikása a napnak s minden más lap megelőzésével már a kora reggeli órákban kapja kézhez a vidéki olvasó. Reggel olvashatja a lap gazdag anyaga sorában a nap egész történetét és kritikáját: a teljes országgyűlést, a politikai információkat, a külföld s a vidék híreit, színházi, törvényszéki, sport- és egyéb eseményeket, továbbá a pontos és teljes tőzszejegyzéseket. A Nap felelős szerkesztője: Braun Sándor, főmunkatársa: Ábrányi Emil. Politikai cikkeinek legnagyobb részét Ugron Gábor, a magyar ellenzék e

fényes nevű vezéralakja írja. Belső dolgozóitársai: Ábrányi Emil, Bródy Mihály, Feld Aurél, Gergely István, Hacsak Géza, dr. Hajdu Miklós segédszerkesztő, Holló Márton, Kadosa Marcel, Kemény Simon, Mezei Ernő, Nádas Sándor, Pásztor Árpád, Székely Miklós, Szabolcs Balint, Thury Zoltán, Ugron Gábor. Ez a névsor — élén Braun Sándor szerkesztővel — kész program. Hangban, tartalomban, formákban, színekben s élevenítségben új ez az újság. — Külön szenzációja, hogy a legkorábban megjelenő újság a legolcsóbb is. Egyes szám ára 2 krajcár, előfizetési ára egész évre 16 korona, félévre 8 korona, negyed évre 4 korona, egy hónapra 1 korona 40 fillér (70 krajcár). Az érdeklődőknek A Nap kiadóhivatala (Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 9.) készséggel küld mutatványszámot.

— **Versenydíjak.** Rendkívül nagy érdeklődés kíséri a „Bereg megyei urlovasok” ügöget versenyének előkészületeit. A verseny e hónap 16 án lesz, mely alkalomra az egyetlen igen értékes nagy ezüst tárgyat rendelt meg Lőfkovits Arthur ékszerésznél, amik ugyancsak az 5 kirakatában máttól kezdve láthatók.

— **Iskolai növendékek részére a legelőnyösebb bevásárlási forrás u. m. Legújabb vászon fedelű füzetek, valódi E. O. Richter-féle és magyar gyártmányú körzők, rajzpapír és rajztömbök, vonalzők, rajztáblák, dörzsgummi, tubus és gombtestékek, valódi kínai tészchok, iskola táskák, legjobb zseb írón, tollnyelek, tollkések, legjobb minőségben és feltűnő olcsó árakban. Iskola-könyvek bekötése: egész vászonba névbenyomással darabonként 40 fillér, félvászonba papirkötésbe 20 fillér. Pongrácz Géza papír- és gyári raktárában. Debrecen, Piac-u. 7. Bika szálloda mellett.**

— **Alföldy Károly** tánciskolájában az őszi tanfolyam szeptember hó 11-én kezdődik. Beiratásokat elfogad lakásán Péterfi utca 2. szám.

— **Tankönyvek** kiváló erős tábla, len céra füzessel jutányos árban köttetnek Antalfy Ferenc könyvkötészetében, Piac-u. 31. a., a város házzal szemben.

— **Az Arany Bika** kávéházában minden este cigányzene.

## Viszontlátáskor.

### Beszélgetés a felsőiskolai leányok között.

Elza: Hogy töltötted a szünidőt Mariska?  
Mariska: Remekül kedvesem, csak rövid volt nagyon; még alig egy két hete, hogy elmentünk, úgy tetszik nekem.

E: Hja persze, gondolom nem unatkoztál, neked mindig vannak udvarlódid!

M: Elza, ugyan!

E: Csak talán nem neheztelsz? Hát nem igaz?

M: Kérlek hisz azok csak kísérőim és ismerőseim voltak.

E: No! beszélj már kérlek arról, hogy mulattál és ezek szerint kik voltak a szünidei ismerőseid és kísérőid.

M: De édes vagy drágám! (Mogesó-kolja).

E: Igen igen; azután majd én fogok neked beszámolni minden, de mindenről... (Kedves gondolatok!...)

M: Na jó! Hát tudod lelkem már az eleje is jól indult... Mikor a vonatba ültem közvetlen utána egy jogász kinézésű elegáns fiu szállt be. Na, gondoltam, nem fogok unatkozni; néztem az ablakon kifelé. Ő cigarettre gyújtott és szintén kifelé nézett, de a másik ablakon. Már egy állomás is elmaradt. Jaj milyen udvariatlan fráter, milyen unalmas, milyen komisz alak — így dühöngtem De csak alig, mert abban a pillanatban eldobja a cigarettjét és nyájas mosoly közepett bemutatja magát.

E: Milyen udvarias.

M: De mennyire. Azonnal elkezdünk csevegni. Sőt gondold csak!

# Kóczé Antal

hirneves cigány-  
primás saját ze-  
o nekarával o

ma este az EMKE kávéházban  
hangversenyt rendez.

E: Ne mond már!

M: Igen igen. Egy állomásnál, amint a vonat meglökődött, a zsebkendőm elesett, anélkül, hogy ezzel udvariasságát próbáltam volna. Mi történt? (Hevesebben) Kérlek egyszerre hajlunk érte; arcunk is összeért. Ő (még hevesebben) felhasználva a pillanatot (magán kívül) meg csó . . .

E: Meg csókolt? Szent Isten!

M: Igen; megcsókolt és így kénytelen voltam rá erősen haragudni egészen a legközelebbi állomásig. Te Elza! (összebujnak) szerettem volna még egy párszor eldobni a zsebkendőmet, de . . . nem mertem. Hat te?

E: Óh kérlek, hogy gondoltál ilyet!

M: Haragszom rád . . .

E: Folytasd csak folytasd! Hát azután, roppant érdekes, mondjad tovább (M-t megcsókolja.)

M: No jó! (Ingerülten) Tebát nem mertem; aztán folytattuk a csevegést hazáig. Ő még tovább utazott. De miket beszélt az nekem! . . . Aztán megkezdődött a szünidő. Még egy párszor gondoltam rá, de azután, csak most említettem neked. Otthon remek társaságunk volt, annyit mulattunk táncoltunk. Olyan kedvesek voltak fiúk . . . Persze könyvekre még csak halvány gondolatom se jutott. Egyszer, csak gondold, (sugja) álmodban az összes tanáraitam elcsaptam; valami nagyon nagy ur lehettem. Amíg a vonatban ülünk, jövet, mindig ezekről abrandoztam; hanem beszélj már te is! Majd csaknem elfáradtam!

E: Hát tudod lelkem, nem volt ilyen vátozatos a szünidő, kivált eleinte. Roknok közt voltam legnagyobb részben. Volt sok barátom, fiatal ember ismerősöm, akik hát lassankint mind elkerültek násefele. Pedig milyen jó lett volna már ezután, hogy jobban megismerkedtünk. Hanem annyit mondhatok, hogy a szünidő vége (tüzzel) igen sikerült volt; pláne meg a legvége, ez meg éppen csattanós volt.

M: Ugyan!

E: De mennyire. Egyszer egy rokonunk érkezett Budapestről — ha láttad volna milyen szép fiú — ő udvarolt nekem. Te Mariska! még szerelmet is vallott, csak hogy még gyerek . . . Eleinte bolondulásig voltam utána . . . de aztán . . . hát én nem is tudom miért, de olyan egyszerű, olyan gyerekeknek kezdtem nézni . . .

M: Ugyan, hogy lehettél ilyen?!

E: Hát lelkem a fő ok volt az is, hogy nekem is el kellett jönnöm.

M: Gondolom megható volt a buszás!

E: Nem mondhatnám! Megcsókolt; én is őt.

M: Ugyan, hogy tehetél ilyet?

E: És te nem csókoltál meg senkit?

M: (Pirulva) Az igaz . . . (A legkedvesebb emlékek) . . . folytasd kérlek!

E: Ezzel vége volt a szünidőnek . . .

M: Azt mondtad a vége csattanós volt!

E: Várjál kérlek! Hát tudod lelkem (odaadással) bevásárolni voltam kézimunkáról. Egyszer, amint ki jövök a boltból, kicsuszik a csomag a kezemből, (Gyorsasággal). Oda ugrik egy csinos fiú s felkapja a csomagot s azzal bemutatja magát: Ez és ez vagyok. Annyira zavarba jöttem, hogy meg sem köszöntem a szivességét.

M: Ugyan!

E: Igen. Azzal hazafelé kísért. Beszélt mindenről; politikáról, tanulásról, kézimunkáról és egy pár bókot mondott, hogy az arcam milyen rozcsás, milyen bájos, milyen elragadó vagyok, mennyire szeretne velem megismerkedni. Haza értünk, ő köszönt és eltávozott. Azóta még egyszer láttam, színben bevásárolni mentem.

M: No és most tudjon az ember tanulni!

E: Én legalább legkisebb hajlandóságot sem érzek magamban.

M: Én sem! Hanem tudod mit, ex lex van, az újságból tudom, míg a kormányvalóság tart ne tanulják.

E: Éljen, sztrájkolunk! (Hatalmas csókkal pécélelik meg a paktumot.)

S. J.

## SZINHAZ.

\* **Szerződötetés.** Zilahy Gyula színházigazgató, szerződtette Szabó Gyula kolozsvári születésű fiatal színészt, ki ezelőtt egy héttel feltűnő sikerrel vendégszerepelt Kolozsvárt a nyári arénában. Zilahy a talantumos színészt mindjárt két évre kötötte társulatahoz.

## TÁVIRATOK.

### Lujza hercegnő válópere.

Párizs, szept. 8. Lujza hercegnő környezetéből jelentik, hogy igen valószínű, hogy a közte és Kóburg herceg közötti válóper békésen fog megoldódni.

### Tittoni nyilatkozata.

Desiro, szeptember 8. Tittoni külügyminiszter ma megnyitotta a mezőgazdasági kiállítást és ez alkalommal mondott beszédében a gazdasági fejlődés érdekében hangsúlyozta a belső és külső béke szükségét és azután a külügyi politikáról szolt. Mindig az a törekvés vezetett, így szól a miniszter, hogy a külső tékét biztosítsam az ország gazdasági érdekeinek elhanyagolása nélkül. Érzem felelősségemet az egész országgal szemben és teljes mértékben szavatolok állandó, nyugodt, egységes és mindenekelőtt békés politikáért. Eppen kötelességérzetem és felelősségem tudata nyújt nekem kellő erőt és energiát, hogy szembeszálljak azokkal az elemekkel, amelyek kalandokat hajhásznak és a melyek egy nagyhatalom presztige-ét szemérmelenséggel téveszik össze. — Ezek az elemek mindig új kérdést találnak, hogy konfliktusba keveredjenek az összes nagyhatalmakkal és végre háboruba állnának mindenkivel. Így azután jelentékeny embereknek mondanák magukat, a kik az európai koncertet megzavarták. Ilyen gyakorlati tartalom nélküli kalandorpolitikát azonban az ország nem óhajt. A miniszter azzal végzi beszédét, hogy nem kíván a külügyi politika részleteiről beszélni, csak hangsúlyozni akarta azt a békés irányt, a mely megfélel mindazok törekvésének, a kik a reformot és munka politikáját tartják szemelőtt.

### A husinség ellen.

Berlin, szept. 8. A városi képviselőtestület egyhangulag elhatározta, hogy a tanács hívjon egybe városi közgyűlést, a melyben a husinség ellen tiltakozzék.

### Pusztító földrengés.

Róma, szept. 8. Catancarói távirat jelenti, hogy ott tegnap reggel 2 óra 55 perckor 18 másodpercig tartó földrengés volt. Több fal beomlott. Két ember megsebesült. A lakosság a mezőn tanyázik. Még nyugtalanítóbb hírek érkeznek Monteobre pi Calabriából, a hol hét ember esett áldozatul a földrengésnek. Hir szerint Rico községet a földrengés teljesen elpusztította, egyébként is óriási kárt okozott. Meszinában 2 óra 43 perckor érezték erős földrengést, a mely északról dél felé vonult, nagy rettegést okozott a lakosság között, de kárt nem tett Reggio di Calabriában 2 óra 44 perckor heves föld-

rengés rémitette meg a lakosságot, a mely lakásaiból elmenekült. A tegnapi földrengés még a múlt évinél is hevesebb volt.

### Gyujtogató tatárok.

Tiflisz, szept. 8. A városban igen sok bakui menekült van, a kik minden vagyonukat ott hagyták. Ma a közlajnomító tulajdonosok képviselői jelentkeztek a hatóságnál és kérték, hogy nyújtson védelmet nekik és bakui telepeiknek. A tatárok a csusai kerület összes pálinkafőzőit felgyujtották. A munkások egy része a hegyek közé menekült, nagyobb részét azonban a tatárok lemészárolták.

### Budapesti gabonatözsde.

Budapest, szept. 8.

Ünnep miatt zárva.

## Nyilt-tér.

szilárd és folyékony  
Targifélé  
Glycerin Szappan  
a bőrt fehérré  
és gyöngéddé teszi.  
Mindenütt kapható.

### Glycerin szappan

ugy felnőtteknél, mint gyermekeknek a leggyöngébb korban a legkifűnőbb tisztító szernek bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár Schandlbauer, Frühwald, Breus Károly Guztáv, Schandlbauer stb . . . által legjobb eredménnyel használt.

## Tudomásul!

A Debreczeni Erőtakarmánygyár részv. társ. a n. é. gazda közönség tudomására hozza, hogy üzemét — a „Margit“ fürdőben épülő gyár telepén f. évi október hó 1-én — megkezdi.

Az igazgatóság.

## NYAVAJA TÖRÉS!

Ki nyavalyatörés, görös és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható szabad. „Hattyu gyógyszerár“ által Majna-Frankfurt.

Van szerencsém a m. t. vevőközönséget értesíteni hogy tulhalmozott raktár miatt a

férfi divat cikkeket

(u. m. ingeket, alsó nadrágokat gallérokat kiegészítőket, kalapokat, nyakkendőket stb.)

beszerzési áron alól

bocsátom áruba.

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat a m. t. vevő közönség szives figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel:

**BORSOSKATA,**

DEBRECEN, Városháza.

## Iskolás fiúk és leányok részére

ajánlunk:

**Fehérneműeket,  
Paplanok,  
Matracok,  
Flanell takarók,  
Zsebkendők,  
Nyakkendőket.**

Óriási választékban

**DONOGAN ÉS SOMOSSY**

Debrecen, Kistemplombazár.



**Zongorák,  
Pianinók,  
Harmoniumok és  
Cimbalmok**

a legnagyobb választékban

részlet fizetésre is kaphatók

**Schmidt S.**

Zongora és zenemű raktárában.

**Eladó házhelyek.**

Vecsey-Bruckner-féle kegyes alapítvány folytán a debreceni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi-ut mentén az Apafy-utca és Ferencz József lovasági laktanya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földarabolatván: e házhelyek mérsékelten igen kedvező részletfizési föltételek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyházi ügyvédnél Piac-u. 44. sz. alatt.

Debrecen, 1905 április 20.

A debreceni ref. egyház küldöttsége.

**„Hollandi gyomorcsseppek“**

a legkitünőbb háziszor minden-nemű gyomorfájásnál, gyomorgörcsnél, emésztési zavaroknál.

Használati utasítás mellékelve minden üveghez.

Kéznél tartása kiválóan ajánlható oly egyéneknek, kik nyaralni, utazni mennek vagy akik tanyákon vagy kis faluban tartózkodnak, hol baj esetén orvosi segítséghez azonnal nem juthatnak.

1 üveg „hollandi csepp“ ára 40 fillér.

Kapható:

**Mihalovits Jenő** gyógyszerárában

DEBRECEN, városházzal szemben.

**Meghívás.****A Debreceni Termény- és Áruraktár Részvény-Társaság**

1905. szeptember hó 17-én délelőtt 10 órákor, a városháza nagyteremében tartandó

**XVIII-ik Évi Rendes Közgyűlésére.****Tárgyak:**

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése.
2. Határozathozatal a lefolyt 1904—1905. üzleti év zárszámadása és a felmentvény megadása tárgyában.
3. Határozathozatal a nyereség felosztása és az osztalék megállapítására nézve.
4. Igazgatósági javaslat az alapszabályok 51. és 56. cikkének módosítására tárgyában.
5. A sorrend szerint kilépő egy igazgatósági tag helyének választás utjának betöltése.

Debrecen, 1905. augusztus hó 15. én.

**Az igazgatóság.**

Jegyzet: A közgyűlésen résztvenni szándékozók részvényes köteles részvényeit a közgyűlés előtt legalább 1 nappal a társaság pénztáránál, a debreceni első takarékpénztárnál, vagy a debreceni ipar- és kereskedelmi banknál-térítvény és igazoló-egy kiszolgáltatása ellenében, letenni. A zárszámadások 8 nappal a közgyűlés előtt a társaság hivatalos helyiségében a részvényesek rendelkezésére állanak.

**Keil-lakk**

legkitünőbb mázó-lakk puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs keménypadló számára.

Keil-féle „Glasur“ fénymáz 90 fill.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

**Borsos Kata cégnél Debrecen.**

Egy szám Budapesten és a vidéken  
2 krajcár.

**A NAP**

Szenzációs tartalom.  
Radikális ellenzéki politika.  
A legelterjedtebb és legnépszerűbb magyar napilap.

Felolvasó szerkesztő:  
**BRAUN SÁNDOR.**

Főmunkatárs:  
Abrányi Emil.

Politikai cikkei legnagyobb részét írják:  
Ugron Gábor.  
és Mezei Ernő.

Az összes lapok megelőzésével már kora reggel megérkezik az összes vidéki városokban.

**A legkitünőbb magyar lap a legolcsóbb is.**

Előfizetés:  
Negyedévre 4 kor. (2 frt.)  
1 hónapra 1.40 kor. (70 kr.)

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.

Szülők és tanulók figyelmébe.

## Uj és ódon Tankönyvek

az összes iskolák részére a legujabb  
kiadásban, valamint

írószeresek, iskolai táskák  
könyvszíjak és rajzeszközök  
feltűnő olcsó árban

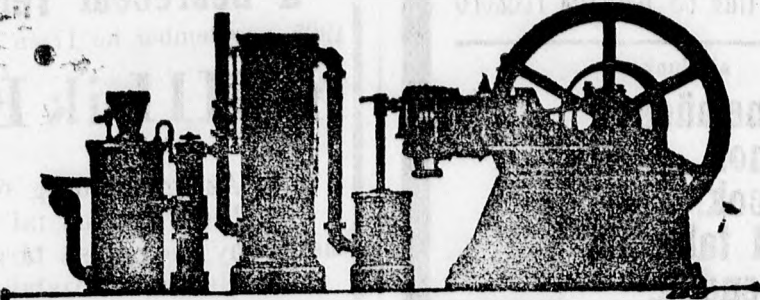
kaphatók

Hegedűs és Sándor

előbb László Albert és Társa  
könyv- és papír áruházában

**DEBRECEN,**

Kossuth-utca 11. szám.



**Eredeti OSERS és BAUER motorok**  
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 18.  
Motorgyár és vasöntöde: Bécs.  
Benzin és petroleum-motorok és locomoblok, szivó-gáz-motortelepek  
2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú  
gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

## Egyedüli gőzbutorgyár

Debrecenben.

Ahol a legnagyobb választékban  
a legmodernebb butorok és szoba be-  
rendezések a legegyszerűbbtől a fény-  
űzésig a legszolidabb kivitelben legju-  
tányosabban kaphatók.

## KILLER EDE

cs. és kir. udvari szállító.

**Debrecen, Főtér.**

## Nyló virágok, csokrok, koszorúk,

Legbiztosabb és legjobb vetemény és virágmagvakat, gyü-  
mölcsfák, díszcserjék, gömbkákácákat és más kertészetbe vágó  
növényzetet esakis

## Paczelt János

műkertésznél

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

**Debrecenben.**

Olcsó ár és pontos szállítás biztosítottik.

# LÁSZLÓ JÓZSEF

TELEFON 275.

**könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,**

TELEFON 275.

**DEBRECEN, Csapó-utca 9. szám.**

**K Ö N Y V E K,**

folyóiratok,

**ÁRJEGYZÉKEK,**

számlák,

**ZARSZÁMADÁSOK,**

BÁLI MEGHÍVÓK,

**TANCRENDEK,**

**FALRAGASZOK,**

KÖRLEVELEK,

a legszebb kivitelben.

a **„SZABADSÁG“**

pol. napilap,

kiadóhivatala.

A legdivatosabb betűkkel ellátott,  
gyorsrajtóval felszerelt

## KÖNYVNYOMDA,

hol mindennemű

## NYOMTATVÁNYOK

izlésteljesen, gyorsan és  
pontosan, a legolcsóbb  
árak mellett készíttetnek.

## HIRDETÉSEK

a

**„SZABADSÁG“**

részére

jutányosan felvételnek.

A  
**„SZABADSÁG“**

a legnagyobb és legel-  
terjedtebb politikai  
napilap.

**ELŐFIZETESI ÁR:**

**Helyben:**

Egész évre . . . . 12 kor.

Fél évre . . . . . 6 kor.

Negyed évre . . . . 3 kor.

**Vidéken:**

Egész évre . . . . 20 kor.

Fél évre . . . . . 10 kor.

Negyed évre . . . . 5 kor.